

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ
ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ**

**НАЦІОНАЛЬНА МУЗИЧНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ
імені П. І. ЧАЙКОВСЬКОГО**

**Відділ аспірантури та докторантури
Вокальний та диригентський факультет
Кафедра оперної підготовки та музичної режисури**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з навчальної роботи
проф. Бондарчук В.О.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЗП 1: «РЕЖИСУРА МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ (ФАХ)»

Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»
Спеціалізація «Музична режисура»
Ступінь вищої освіти «Доктор мистецтва»
Форма навчання: денна

Викладачі, які ведуть дисципліну:

- **Даць І.В.**, професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури НМАУ ім. П. І. Чайковського, народна артистка України, професор;
- **Ільченко П.І.**, професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури НМАУ ім. П. І. Чайковського, заслужений діяч мистецтв України, професор;
- **Шутько С. М.**, в.о. професора кафедри оперної підготовки та музичної режисури НМАУ ім. П. І. Чайковського, заслужений діяч мистецтв України, доцент.

Київ – 2020 рік

Силабус навчальної дисципліни «**Режисура музичного театру (фах)**» для творчих аспірантів ступеня вищої освіти «Доктор мистецтва» в галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура» – 46с.

Розробники:

Даць І.В., професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури НМАУ ім. П. І. Чайковського, народна артистка України, професор;

Ільченко П.І., професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури НМАУ ім. П. І. Чайковського, заслужений діяч мистецтв України, професор;

Шутько С.М., в.о. професора кафедри оперної підготовки та музичної режисури НМАУ ім. П. І. Чайковського, заслужений діяч мистецтв України, доцент.

Редактор-упорядник: Касьянова О.В., професор кафедри оперної підготовки та музичної режисури НМАУ ім. П. І. Чайковського, кандидат мистецтвознавства, професор, заслужений діяч мистецтв України.

Рецензент: Копиця М. Д., завідувач кафедри історії української музики та музичної фольклористики НМАУ ім. П. І. Чайковського, доктор мистецтвознавства, професор.

Силабус затверджений на засіданні кафедри оперної підготовки та музичної режисури Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського
Протокол № від дата 2020 року

Завідувач кафедри: Колесник Є.В., народна артистка України, професор.

Декан факультету: Олексієнко О.В., кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений артист України, в.о. професора.

Завідувач відділу аспірантури та докторантури: Путятицька О.В., кандидат мистецтвознавства, доцент.

Схвалено Вченою радою НМАУ ім. П. І. Чайковського для творчих аспірантів ступеня вищої освіти «Доктор мистецтва» в галузі знань 02 «Культура і мистецтво», за спеціальністю 026 «Сценічне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура».

Протокол № від дата 2020 року

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Анотація, мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.....	7
4. Календарно-тематичний план навчальної дисципліни.....	15
5. Самостійна робота.....	16
6. Графік контролю за самостійною роботою творчих аспірантів.....	17
7. Графік консультацій.....	17
8. Методичне забезпечення.....	17
8.1. Завдання, плани та методичні вказівки до індивідуальних занять.....	17
8.2. Завдання та методичні вказівки до самостійної роботи.....	27
8.3. Тематика та методичні вказівки до виконання рефератів.....	34
8.4. Питання до заліків та екзаменів.....	35
8.5. Програма заліків та екзаменів. Вимоги до них.....	37
8.6. Критерії оцінювання професійних компетентностей та програмних результатів навчання творчих аспірантів.....	39
8.7. Розподіл балів, які отримують творчі аспіранти.....	41
8.8. Політика курсу.....	41
8.9. Методичні рекомендації щодо змішаної форми навчання.....	42
9. Рекомендована література.....	43
10. Інформаційні ресурси.....	46

Обсяг годин – 420
 Індивідуальні – 210
 Самостійні – 210

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів – 14	Галузь знань 02 «Культура і мистецтво»	Нормативна 4. Дисципліни, які забезпечують набуття практичних мистецьких компетентностей
Модулів – 3		
Змістових модулів – 6		
Індивідуальне науково-дослідне завдання: 2 семестр: ІНДЗ 1. Реферат 1 4 семестр: ІНДЗ 2. Реферат 2 6 семестр: ІНДЗ 3. Реферат 3	Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» спеціалізація «Музична режисура»	Рік підготовки:
		1-3-й
		Семестр
		1-6-й
		Індивідуальні
		210 годин
Самостійна робота		
210 годин		
Загальна кількість годин – 420 Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних: 1,2 сем. – 3 години 3-6 сем. – 2 години самостійної роботи: 1,2 сем. – 3 години 3-6 сем. – 2 години	Ступінь вищої освіти: «Доктор мистецтва»	ІНДЗ входить до самостійної роботи
		Вид контролю Залік: 3, 5 семестри Екзамен: 2, 4, 6 семестри

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної індивідуальної роботи становить: 210 год. (50%) до 210 год. (50%).

2. Анотація, мета та завдання навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни «**Режисура музичного театру (фах)**» є процес наукового осмислення перспективних тенденцій розвитку світового та вітчизняного музичного театру, їх втілення в режисерську практику сьогодення.

Місце дисципліни в програмі навчання.

Основний курс, що забезпечує набуття професійних практичних компетентностей режисера музичного театру в умовах сучасної парадигматики сценічного мистецтва.

Міждисциплінарні зв'язки.

ГЕ 1: Методологічні засади сучасного філософського знання: концепції, напрями, персоналії.

ГЕ 2: Основна іноземна мова (англійська).

ФП 1: Концепції розвитку сучасного сценічного мистецтва.

ФП 2: Новітні тенденції в музичному театрі ХХІ ст..

ЗП 2: Інноваційні технології в мистецькій освіті.

ЗП 3: Підготовка творчого мистецького проєкту.

ПД 1: Підготовка науково-дослідного проєкту.

П 1: Педагогічна практика.

ВВА 1: Філософія культури.

ВВА 2: Естетичні парадигми сучасності.

ВВА 3: Актуальні проблеми аналізу музичного твору (теорія, методологія, практика).

ВВА 4: Інтерпретація музичного твору.

ВВА 5: Вагнер і вагнеріанство у світових мистецьких процесах.

ВВА 6: Українська музична спадщина: нові відкриття.

ВВА 7: Комунікаційні технології в сучасній музичній культурі України.

ВВА 8: Комунікативні компетентності музиканта: психолого-педагогічний контекст.

ВВА 9: Комп'ютерне редагування музикознавчих текстів.

Мета: набуття професійних практичних компетентностей у вирішенні комплексних проблем інноваційної режисерської діяльності в сучасному музичному театрі.

Завдання:

- розширення системних понять із методології режисерської діяльності в музичному театрі в контексті соціокультурних викликів сучасності;
- інноваційне переосмислення підходів до формування режисерської політики музичного театру, формату перетворення обраного музичного твору на оригінальну версію музично-театральної вистави;
- формування власних креативних режисерських прийомів до інтерпретації та втілення сучасної музично-театральної вистави;
- вдосконалення навичок у прийнятті оптимальних організаційно-управлінських рішень у нестандартних ситуаціях, ефективної мовної

комунікації з людьми різної національності, ментальності та особливостей культури, мотивація їх на досягнення спільних цілей.

У результаті вивчення навчальної дисципліни творчий аспірант повинен

знати:

- специфіку режисерської діяльності в умовах світових глобалізаційно-інтеграційних процесів;
- парадигму створення оригінальної версії музично-театральної вистави в контексті наукового осмислення репертуарної політики;
- контент формування власних креативних режисерських прийомів у інтерпретації та втіленні вистави на підґрунті творчого переосмислення сучасних досягнень знакових постатей музичного театру;
- методи конструктивного вирішення проблемних ситуацій в організаційно-управлінській діяльності режисера музичного театру в багатонаціональному колективі;

вміти:

- обирати оптимальні вектори режисерської діяльності в музичному театрі відповідно до вимог сьогодення;
- глибоко переосмислювати проблеми репертуарної політики сьогодення в контексті нової парадигматики музичного театру, обирати актуальний твір, співзвучний інтересам та запитам глядача доби інформаційного суспільства;
- розробляти власний режисерський концепт в інтерпретації та втіленні оригінальної версії вистави відповідно до сучасної театральної естетики;
- визначати шляхи оптимізації режисерської організаційно-управлінської діяльності в колективі задля досягнення спільної мети у забезпеченні художньої цілісності видовища;

володіти професійними компетенціями:

- застосуванням інноваційних надбань сучасної музичної режисури у власній мистецькій практиці, творчо переосмислюючи їх відповідно до професійної діяльності;
- концептом формування репертуарної політики музичного театру в контексті соціокультурних реалій сьогодення, обранням актуальних творів високої художньої якості, співзвучних потребам суспільства, для втілення і демонстрації глядацькій аудиторії;
- оперуванням синтезом традиційних та інноваційних методів постановочної роботи при реалізації оригінальної версії вистави в контексті різних режисерських напрямків і шкіл;
- прийняттям оптимальних організаційно-управлінських рішень у нестандартних ситуаціях в багатонаціональному колективі, його спрямуванням на досягнення спільних цілей і завдань у творчій діяльності.

Програмні результати навчання:

- здатність до продукування нових системних знань і умінь у власній режисерській діяльності, до визначення мистецтвознавчого концепту музично-театральної сфери у відповідності з сучасними вимогами;
- здатність до обрання і аналізу високохудожніх творів у контексті пріоритетних напрямків репертуарної політики, встановлення їх відповідності вимогам доби інформаційних технологій;
- здатність до втілення актуальної проблематики на основі інтегрованої співтворчості постановочної групи, виконавського складу і технічних служб задля забезпечення художньої цілісності оригінальної версії вистави;
- здатність до оптимізації організаційно-управлінської діяльності в багатонаціональному мультикультурному середовищі, його мотивації на вирішення спільних проблем.

3. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. СПЕЦИФІКА РЕЖИСЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МУЗИЧНОМУ ТЕАТРІ ХХІ СТОЛІТТЯ

Змістовний модуль 1. Вплив соціокультурних викликів сьогодення на режисерську практику в музичному театрі

Тема 1. Транснаціоналізація та самоідентифікація оперного мистецтва: пошуки гармонізації репертуарної політики

Тема 2. Опера як художній твір та мистецький продукт: спроби поєднання естетико-ціннісного та фінансово-економічного аспектів

Тема 3. Функціонування оперного жанру під впливом шоу-бізнесу: оптимізація видовищного та драматургічного аспектів

Тема 4. Модернові трактування оперних творів: межі режисерської сумлінності

Змістовний модуль 2. Мобільність режисерської практики в умовах світових глобалізаційно-інтеграційних процесів

Тема 5. Режисерський концепт створення оперних вистав у контексті міжнародних проєктів

Тема 6. Специфіка режисерських підходів до фестивальних оперних проєктів

Тема 7. Вплив інноваційних мультимедійних технологій на режисерські інтерпретації оперних вистав

Тема 8. Інтегративний характер режисерської діяльності в контексті тяжіння сучасних оперних вистав до неосинкретизму

ІНДЗ 1. Специфіка діяльності режисера музичного театру в умовах соціокультурних реалій сьогодення: реферат 1.

МОДУЛЬ 2. ФОРМАТ ДІЯЛЬНОСТІ РЕЖИСЕРА МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ СЬОГОДННЯ

Змістовний модуль 3. Діалектична сутність режисерського аналізу як фундамент майбутнього режисерського задуму

Тема 9. Вплив соціальної потреби суспільства на визначення актуальності майбутньої вистави. Сучасний погляд. Шляхи практичної реалізації

Тема 10. Науковий підхід до режисерського аналізу твору в контексті об'єктивного проникнення та розуміння авторського задуму

Тема 11. Сучасні напрацювання та інструментарій в оволодінні мистецтвом режисерського аналізу драматургії

Тема 12. Режисерський аналіз музичної драматургії як креативний прогноз творчого задуму майбутньої вистави

Змістовний модуль 4. Парадигма формування режисерського задуму

Тема 13. Діалектичне опрацювання драматургії як основа задуму

Тема 14. Вплив соціокультурних реалій сьогодення на новітні засоби сценічної виразності при створенні пластично-просторової структури вистави

Тема 15. Роль інноваційного процесу у створенні системи образів в загальних координатах режисерського задуму вистави

Тема 16. Напрацювання режисерських прийомів в стилях модерн та постмодерн

ІНДЗ 2. Сучасні музикознавчі та театрознавчі досягнення у перетворенні музичного твору на виставу: реферат 2.

МОДУЛЬ 3. АЛГОРИТМ СТВОРЕННЯ ОПЕРНОЇ ВИСТАВИ У НОВІЙ ПАРАДИГМАТИЦІ МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ

Змістовний модуль 5. Організаційно-постановочний концепт у режисерському втіленні вистави

Тема 17. Організаційний концепт режисерського підходу до втілення вистави — запорука її успішної реалізації та довгого сценічного життя

Тема 18. Інтерпретаційний концепт режисерського підходу до втілення вистави в контексті розвитку перспективних напрямків музичного театру

Тема 19. Утворювальний концепт режисерського підходу до втілення вистави в контексті співпраці постановочної групи, виконавського складу та технічних служб — оптимальне забезпечення художньої цілісності вистави

Тема 20. Маркетингово-презентаційний аспект режисерського підходу до втілення оперної вистави як перспективна тенденція поєднання можливостей музичного театру і шоу-бізнесу

Змістовний модуль 6. Техніка управління видовищним синтезом

Тема 21. Координація зусиль постановочної групи, виконавського складу і технічних служб під час прогонних та генеральної репетицій

Тема 22. Роль та місце режисера в координації управління видовищним синтезом під час здачі вистави

Тема 23. Технологія управління видовищним синтезом під час прем'єрного показу

Тема 24. Техніка управління видовищним синтезом під час подальшої репертуарної експлуатації вистави

ІНДЗ 3. Концепт створення оперної вистави в контексті театральної естетики ХХІ століття: реферат 3.

4. Календарно-тематичний план навчальної дисципліни

Тиждень заняття	Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			Форма роботи	Форма контролю
		заг.	інд.	с.р.		
	1	2	3	4	5	6
<i>1 семестр</i>						
МОДУЛЬ 1. СПЕЦИФІКА РЕЖИСЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МУЗИЧНОМУ ТЕАТРІ ХХІ СТОЛІТТЯ						
Змістовний модуль 1. Вплив соціокультурних викликів сьогодення на режисерську практику в музичному театрі						
1-2	Тема 1. Транснаціоналізація та самоідентифікація оперного мистецтва: пошуки гармонізації репертуарної політики	12	6	6	розповідь-пояснення, аналіз вистав	співбесіда
3-4	Тема 2. Опера як художній твір та мистецький продукт: спроби поєднання естетико-ціннісного та фінансово-економічного аспектів	12	6	6	навчальна дискусія, аналіз вистав	експрес-опитування
5-7	Тема 3. Функціонування оперного жанру під впливом шоу-бізнесу: оптимізація видовищного та драматургічного аспектів	18	9	9	навчальна дискусія, аналіз вистав	контрольне опитування
8-10	Тема 4. Модернові трактування оперних творів: межі режисерської сумлінності	18	9	9	обговорення, аналіз вистав	контрольне опитування
	Разом за змістовним модулем 1	60	30	30	контроль не заняття	колоквіум
<i>2 семестр</i>						
Змістовний модуль 2. Мобільність режисерської практики в умовах світових глобалізаційно-інтеграційних процесів						
1-5	Тема 5. Режисерський концепт створення оперних вистав у контексті міжнародних мистецьких проєктів	30	15	15	обговорення, аналіз вистав	співбесіда
6-10	Тема 6. Специфіка режисерських підходів до фестивальних оперних проєктів	30	15	15	обговорення, аналіз вистав	експрес-опитування
11-15	Тема 7. Вплив інноваційних мультимедійних технологій на режисерські інтерпретації оперних вистав	30	15	15	обговорення, аналіз вистав	контрольне опитування
16-20	Тема 8. Інтегративний характер режисерської діяльності в контексті тяжіння до неосинкретизму сучасних	24	15	9	обговорення, аналіз вистав	колоквіум

	оперних вистав					
19-20	ІНДЗ 1. Специфіка діяльності режисера музичного театру в умовах соціокультурних реалій сьогодення: реферат 1	6	-	6	навчальна дискусія	аналіз реферату тематична доповідь
	Разом за змістовним модулем 2	120	60	60	екзамен	усна відповідь, аналіз вистав
	Усього годин за МОДУЛЕМ 1	180	90	90		
3 семестр						
МОДУЛЬ 2. ФОРМАТ ДІЯЛЬНОСТІ РЕЖИСЕРА МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ СЬОГОДЕННЯ						
Змістовний модуль 3. Діалектична сутність режисерського аналізу як фундамент майбутнього режисерського задуму						
1-2	Тема 9. Вплив соціальної потреби суспільства на визначення актуальності майбутньої вистави. Сучасний погляд. Шляхи практичної реалізації	8	4	4	розповідь-пояснення аналіз вистав	співбесіда
3-4	Тема 10. Науковий підхід до режисерського аналізу твору в контексті об'єктивного проникнення та розуміння авторського задуму	8	4	4	бесіда, аналіз вистав	експрес-опитування
5-7	Тема 11. Сучасні напрацювання та інструментарій в оволодінні мистецтвом режисерського аналізу драматургії	12	6	6	обговорення, аналіз вистав	контрольне опитування
8-10	Тема 12. Режисерський аналіз музичної драматургії як креативний прогноз творчого задуму майбутньої вистави	12	6	6	навчальна дискусія, аналіз вистав	колоквіум
	Разом за змістовним модулем 3	40	20	20	залік	усна відповідь, режисер. аналіз
4 семестр						
Змістовний модуль 4. Парадигма формування режисерського задуму						
1-5	Тема 13. Діалектичне опрацювання драматургії як основа задуму	18	10	8	обговорення, аналіз вистав	перевірка письмових завдань, практичний показ
6-10	Тема 14. Вплив соціокультурних реалій сьогодення на новітні засоби сценічної виразності при створенні пластично-просторової структури вистави	18	10	8	навчальна дискусія, аналіз вистав	перевірка письмових завдань, практичний показ

11-15	Тема 15. Роль інноваційного процесу у створенні системи образів в загальних координатах режисерського задуму вистави	18	10	8	обговорення, аналіз вистав	аналіз сценограф., практичний показ
16-20	Тема 16. Напрацювання режисерських прийомів в стилях модерн та постмодерн	18	10	8	навчальна дискусія, аналіз вистав	виконання режисерських завдань, практичний показ
17-20	ІНДЗ 2. Сучасні музикознавчі та театрознавчі досягнення у перетворенні музичного твору на виставу: реферат 2	8	-	8	аналіз реферату, тематична доповідь	
	Разом за змістовним модулем 4	80	40	40	екзамен	усна відповідь, апробація режисерських епізодів
	Усього годин за МОДУЛЕМ 2	120	60	60		
5 семестр						
МОДУЛЬ 3. АЛГОРИТМ СТВОРЕННЯ ОПЕРНОЇ ВИСТАВИ У НОВІЙ ПАРАДИГМАТИЦІ МУЗИЧНОГО ТЕАТРУ						
Змістовний модуль 5. Організаційно-постановочний концепт у режисерському втіленні вистави						
1-2	Тема 17. Організаційний концепт режисерського підходу до втілення вистави — запорука її успішної реалізації та довгого сценічного життя	8	4	4	обговорення, аналіз вистав	перевірка письмових завдань, практичний показ
3-4	Тема 18. Інтерпретаційний концепт режисерського підходу до втілення вистави в контексті розвитку перспективних напрямків музичного театру	8	4	4	постановк режисер. сцен, аналіз вистав	практичний показ
5-7	Тема 19. Утворювальний концепт режисерського підходу до втілення вистави в контексті співпраці постановочної групи, виконавського складу та технічних служб — оптимальне забезпечення художньої цілісності вистави	12	6	6	постановк .режисер. сцен, аналіз вистав	практичний показ
8-10	Тема 20. Маркетингово-презентаційний аспект режисерського підходу до втілення оперної вистави як перспективна тенденція поєднання можливостей музичного театру і шоу-бізнесу	12	6	6	експериментальне моделювання, аналіз вистав	практичний показ
	Разом за змістовним модулем 5	40	20	20	залік	апробація режисерсь

						ких сцен
6 семестр						
Змістовний модуль 6. Техніка управління видовищним синтезом						
1-5	Тема 21. Координація зусиль постановочної групи, виконавського складу і технічних служб під час прогонних та генеральної репетицій	18	10	8	репетиційний процес	аналіз щоденника репетицій
6-10	Тема 22. Роль та місце режисера в координації управління видовищним синтезом під час здачі вистави	18	10	8	репетиційний процес	аналіз щоденника репетицій
11-15	Тема 23. Технологія управління видовищним синтезом під час прем'єрного показу	18	10	8	репетиційний процес	аналіз щоденника репетицій
16-20	Тема 24. Техніка управління видовищним синтезом під час подальшої репертуарної експлуатації вистави	18	10	8	репетиційний процес	аналіз щоденника репетицій
17-20	ІНДЗ 3. Концепт створення оперної вистави в контексті театральної естетики ХХІ століття: реферат 3	8	-	8	наукова дискусія	тематична доповідь
	Разом за змістовним модулем 6	80	40	40	екзамен	усна відповідь, аналіз вистави
	Усього годин за МОДУЛЕМ 3	120	60	60		
	Разом	420	210	210		

5. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
T.1	Аналіз репертуарної політики музичних театрів України в контексті глобалізаційно-інтеграційних процесів	6
T.2	Аналіз театральної сфери як ринку послуг	6
T.3	Аналіз впливу шоу-бізнесу на музичний театр	9
T.4	Аналіз тенденцій режисерських інтерпретацій сьогодення	9
T.5	Аналіз міжнародних мистецьких проєктів	15
T.6	Аналіз фестивальних мистецьких проєктів	15
T.7	Аналіз мультимедійного сценографічного вирішення вистави	15
T.8	Аналіз пошуків нового синтезу в музично-театральній виставі	9
ІНДЗ 1	Специфіка діяльності режисера музичного театру в умовах соціокультурних реалій сьогодення: реферат 1	6
T.9	Аналіз соціальних потреб суспільства в музично-театральній сфері	4
T.10	Аналіз провідних театральних систем сьогодення	4
T.11	Аналіз творчого доробку провідних постатей музичного театру	6
T.12	Встановлення взаємозв'язку між глядацьким інтересом до вистави та креативністю її ідейно-тематичного аналізу	6
T.13	Відображення особистісних суб'єктивних якостей постановника у режисерському задумі вистави	8
T.14	Аналіз новітніх засобів сценічної виразності	8
T.15	Аналіз надбань високих технологій у сценографічно-образному вирішенні вистави	8
T.16	Аналіз світового досвіду режисерських прийомів модернових інтерпретацій	8
ІНДЗ 2	Сучасні музикознавчі та театрознавчі досягнення у перетворенні музичного твору на виставу: реферат 2	8
T.17	Підбір оптимальних організаційних форм реалізації вистави	4
T.18	Вибір власного вектору інтерпретації вистави	4
T.19	Вибір режисерських підходів співпраці з усіма структурними підрозділами	6
T.20	Аналіз маркетингової політики презентації вистави	6
T.21	Аналіз прийомів координації зусиль структурних підрозділів у репетиційному процесі	8
T.22	Режисерські прийоми управління видовищним синтезом	8
T.23	Робота режисера під час прем'єрного показу вистави	8
T.24	Технологія подальшої репертуарної експлуатації вистави	8
ІНДЗ 3	Концепт створення оперної вистави в контексті театральної естетики XXI століття: реферат 3	8
	Разом:	210

6. Графік контролю за самостійною роботою творчих аспірантів

1 семестр

Поточний контроль				Підсумковий контроль
Змістовний модуль 1				
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Контр. заняття
СП, АВ	ЕО, АВ	КО, АВ	КО, АВ	

2 семестр

Поточний контроль					Підсумковий контроль
Змістовний модуль 2					
Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	ІНДЗ 1	Екзамен
СП, АВ	ЕО, АВ	КО, АВ	КО, АВ	АР, ТД	

3 семестр

Поточний контроль				Підсумковий контроль
Змістовний модуль 3				
Т.9	Т.10	Т.11	Т.12	Залік
СП, АВ	ЕО, АВ	КО, АВ	К, АВ	

4 семестр

Поточний контроль					Підсумковий контроль
Змістовний модуль 4					
Т.13	Т.14	Т.15	Т.16	ІНДЗ 2	Екзамен
ППЗ, ПП	ППЗ, ПП	АС, ПП	ВРЗ, ПП	АР, ТД	

5 семестр

Поточний контроль				Підсумковий контроль
Змістовний модуль 5				
Т.17	Т.18	Т.19	Т.20	Залік
ППЗ, АВ	ПРС, ПП	ПРС, ПП	ЕМ, ПП	

6 семестр

Поточний контроль					Підсумковий контроль
Змістовний модуль 6					
Т.21	Т.22	Т.23	Т.24	ІНДЗ 3	Екзамен
АЩР, РП	АЩР, РП	АЩР, РП	АЩР, РП	АР, ТД	

Умовні скорочення

Т.1, Т.2...Т.24 – теми змістовних модулів
 ІНДЗ 1, ІНДЗ 2, ІНДЗ 3 – індивідуальні науково-дослідні завдання
 СП – співбесіда
 ЕО – експрес-опитування
 КО – контрольне опитування
 К – колоквиум
 УВ – усна відповідь
 ТД – тематична доповідь
 ЗР – захист реферату
 ППЗ – перевірка письмових завдань
 АВ – аналіз вистав
 АС – аналіз сценографії
 АР – аналіз реферату
 РА – режисерський аналіз
 РЗ – режисерський задум
 ВРЗ – виконання режисерських завдань
 ПРС – постановка режисерських сцен
 ПП – практичний показ
 РП – репетиційний процес
 АРЕ – апробація режисерських епізодів
 АРС – апробація режисерських сцен
 АВ – апробація вистави
 АЦР – аналіз щоденника репетицій
 ЕМ – експериментальне моделювання

7. Графік консультацій

Викладач	Аспірант	Рік навч.	День	Час	Аудиторія
Даць І.В.	Воронова Т.	1	вівторок	11:30- 12:10	120
Даць І.В.	Співаковський О.Ю.	2	вівторок	12:20- 13:05	120
Даць І.В.	Шевельова О.В.	2	вівторок	13:15- 14:00	120
Ільченко П.І.	Воробйов С. Д.	2	понеділок	9:00- 10:00	5
Шутько С.М.	Петренко О.	1	понеділок	10:00- 11:00	5
Шутько С.М.	Бахтідзе Т. (Форсюк)	1	понеділок	11:00- 12:00	5

8. Методичне забезпечення

8.1. Завдання, плани та методичні вказівки до індивідуальних занять

Тема 1. Транснаціоналізація та самоідентифікація оперного мистецтва: пошуки гармонізації репертуарної політики

Завдання: вироблення принципів підбору неапробованого музично-сценічного матеріалу.

План:

1. Видозміни в сучасній репертуарній політиці музичних театрів України.
2. Пріоритет виконання зарубіжного оперного репертуару мовою оригіналу.
3. Роль режисера у створенні сучасної української музично-театральної вистави.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою максимально використовувати бібліо- та інтернет-ресурси.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 2. Опера як художній твір та мистецький продукт: спроби поєднання естетико-ціннісного та фінансово-економічного аспектів

Завдання: створення лаконічного та символічного образу вистави, що відповідає вимогам часу.

План:

1. Зміна парадигми основного призначення музичного театру.
2. Зміщення акцентів у музично-театральних виставах із драматургічного контенту на розважальний.
3. Необхідність подолання наслідків необґрунтованого трактування опер у гедоністичному стилі.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою звернути увагу на необхідність оптимізації оформлення та конкретизації сценічних рішень.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 3. Функціонування оперного жанру під впливом шоу-бізнесу: оптимізація видовищного та драматургічного аспектів

Завдання: збереження художніх цінностей музичної драми при залученні новітніх спецефектів і компонентів видовищності.

План:

1. Надмірне застосування прийомів і засобів шоу-бізнесу в музичному театрі.
2. Прояви негативної тенденції перетворення оперних творів на театралізовані шоу-видовища.
3. Необхідність пошуку оптимізації видовищної і драматургічної складових у оперних виставах.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою максимально використовувати наявні творчі ресурси.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 4. Модернові трактування оперних творів: межі режисерської сумлінності

Завдання: гармонізувати режисерську трактовку з авторським першоджерелом.

План:

1. Прояви негативної тенденції “оновлення” старовинних і класичних оперних творів у модерновому та постмодерновому вирішеннях.
2. Вульгаризація та дискредитація високого призначення трагедійних і драматичних творів.
3. Пошуки модернізації старовинних і класичних творів у контексті концептуального задуму композитора.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою досягати відповідності режисерської інтерпретації обраного твору композиторському задуму.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 5. Режисерський концепт створення оперних вистав у контексті міжнародних мистецьких проєктів

Завдання: вивчення та використання світового досвіду постановок обраної музичної драматургії.

План:

1. Міжнародна мобільність сучасного митця в контексті створення міжнародних мистецьких проєктів.
2. Урахування расових, національних, ментальних, релігійних, культурних особливостей учасників проєкту в його задумі й реалізації.
3. Забезпечення режисером художньої цілісності проєкту в контексті специфічних умов його реалізації.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою залучати всесвітній досвід у власній режисерській діяльності.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 6. Специфіка режисерських підходів до фестивальних оперних проєктів

Завдання: засвоїти варіативність режисерських підходів до фестивальних оперних проєктів.

План:

1. Інтенсивний розвиток фестивального оперного руху на порубіжжі ХХ-ХХІ століть.
2. Різновекторна спрямованість фестивальних оперних програм.
3. Урахування творчого спрямування фестивалю в режисерських інтерпретаціях оперних вистав.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою використовувати багатовекторність програм та креативні напрацювання у фестивальних оперних проєктах.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 7. Вплив інноваційних мультимедійних технологій на режисерські інтерпретації оперних вистав

Завдання: ознайомитися та навчитися застосовувати інноваційні мультимедійні технології у режисерських інтерпретаціях музичної драматургії.

План:

1. MTV-оперні вистави з органічним поєднанням реальних і віртуальних персонажів.
2. Різноманітні інноваційні арт-технологічні системи режисерських пошуків сьогодення.
3. Творче переосмислення світового та вітчизняного сценографічного доробку у процесі власної режисерської діяльності.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою ретельно відслідковувати всі нові напрацювання в галузі мультимедійних технологій, творчо переосмислюючи їх із дотриманням принципів академічної доброчесності.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 8. Інтегративний характер режисерської діяльності в контексті тяжіння до неосинкретизму сучасних оперних вистав

Завдання: вибудова та освоєння контексту інтегративного наповнення режисерської діяльності.

План:

1. Дуалістичний характер режисерської діяльності у вирішенні оперних вистав сьогодення.
2. Інтегративний характер співпраці режисера з постановочною групою, виконавським складом і технічними службами.
3. Інтеграція засобів виразності різних видів мистецтва із науково-технологічними досягненнями в інтерпретації музичного твору.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки:

У роботі над темою звернути увагу на методичне та всеосяжне використання досягнень неосинкретизму у режисерській діяльності.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 21-29, 31, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 9. Вплив соціальної потреби суспільства на визначення актуальності майбутньої вистави. Сучасний погляд. Шляхи практичної реалізації

Завдання: визначити та використовувати вплив соціальної потреби суспільства у актуальності майбутнього сценічного твору.

План:

1. Вивчення соціокультурних процесів у сучасному суспільстві.
2. Визначення їх впливу на мистецтво загалом і театр зокрема.
3. Співвідношення теми твору з реаліями сьогодення, із запитами і потребами сучасного глядача.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки:

У роботі над темою розглядати обрану проблематику крізь призму сучасного погляду на психологію сприйняття творів мистецтва.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 21-29, 31, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 10. Науковий підхід до режисерського аналізу твору в контексті об'єктивного проникнення та розуміння авторського задуму

Завдання: застосування методів наукових досліджень в контексті режисерського аналізу твору.

План:

1. Використання провідних театральних систем ХХ-ХХІ століть для креативного режисерського аналізу.
2. Використання особистого життєвого та емоційного досвіду постановника в означеному процесі.

3. Застосування новітніх наукових досліджень для проведення глибинного аналізу твору, його першоджерела.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою звернути увагу на взаємодію наукового та емоційно-образного підходів у роботі над режисерським аналізом обраного твору.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 11. Сучасні напрацювання та інструментарій в оволодінні мистецтвом режисерського аналізу драматургії

Завдання: виявлення сучасних напрацювань і вдосконалення інструментарію в оволодінні мистецтвом режисерського аналізу драматургії.

План:

1. Використання новітніх досліджень практиків музичного театру у режисерському аналізі драматургії обраного твору.
2. Використання інструментарію мультимедійних засобів досліджень.
3. Застосування напрацювань суміжних видів мистецтва, їх адаптація до специфіки музичного театру.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою відслідкувати весь спектр сучасних напрацювань у контексті режисерського аналізу.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 12. Режисерський аналіз музичної драматургії як креативний прогноз творчого задуму майбутньої вистави

Завдання: оволодіння сучасними формами аналізу музичної драматургії.

План:

1. Вплив запиту суспільства на визначення ідейно-тематичного комплексу вистави.
2. Взаємозв'язок глядацького інтересу до вистави та креативності її ідейно-тематичного аналізу.
3. Значення креативного ідейно-тематичного аналізу у сучасному сприйнятті вистави.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою звернути увагу на необхідність використання креативних і сучасних методів аналізу музичної драматургії.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 13. Діалектичне опрацювання драматургії як основа задуму

Завдання: засвоєння основ діалектичного бачення та аналізу музичної драматургії.

План:

1. Об'єктивний науково-дослідницький погляд на формування режисерського задуму вистави.
2. Використання особистісних суб'єктивних якостей постановника у режисерському задумі.
3. Дослідження об'єктивно-суб'єктивних трансформацій сучасних трактувань музично-театральних творів.
4. Парадигма формування надзавдання режисерського задуму.
5. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою звернути увагу на максимальне органічне поєднання об'єктивного та суб'єктивного компонентів у роботі над створенням режисерського задуму вистави.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 14. Вплив соціокультурних реалій сьогодення на новітні засоби сценічної виразності при створенні пластично-просторової структури вистави

Завдання: виявити, засвоїти та використовувати новітні засоби сценічної виразності при створенні зовнішньо-динамічної структури вистави.

План:

1. Визначення факторів впливу на створення креативних варіантів пластично-просторової структури вистави.
2. Опанування новітніми світовими напрацюваннями та вироблення власних підходів під час створення пластично-просторової структури вистави.
3. Динамізація розвитку сценічного дійства у рамках створення композиції вистави.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою відштовхуватися від соціокультурних реалій сьогодення при відборі новітніх засобів сценічної виразності.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 15. Роль інноваційного процесу у створенні системи образів у загальних координатах режисерського задуму вистави

Завдання: адаптація та використання напрацювань інноваційного доробку у системі створення художніх образів.

План:

1. Використання напрацювань новітніх технологій при побудові сценічного видовища.
2. Шляхи реалізації надбань доби високих технологій у сценографічно-образному вирішенні вистави.
3. Застосування психологічних прийомів впливу на глядача у творчій співпраці режисера, сценографа і співака-актора.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою звернути увагу на органічне поєднання іноваційного процесу створення образу із загальними координатами режисерського задуму.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 16. Напрацювання режисерських прийомів у стилях модерн та постмодерн

Завдання: виявлення та вдосконалення системи режисерських прийомів у стилях модерн та постмодерн.

План:

1. Систематизація світового досвіду виражальних прийомів режисерського мистецтва.
2. Варіативність нових режисерських прийомів доби модернового та постмодернового мистецтва.
3. Стилізація, провокація, компіляція та ін. як шляхи пошуку нових модернових та постмодернових режисерських прийомів.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою розширити палітру режисерських прийомів у стилі модерн та постмодерн на підставі новітніх наукових досліджень.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 17. Організаційний концепт режисерського підходу до втілення вистави – запорука її успішної реалізації та довгого сценічного життя

Завдання: вироблення та засвоєння поліваріативності режисерських підходів до організаційного концепту втілення вистави.

План:

1. Розмаїття театральних форм організації випуску вистави в контексті світового досвіду.
2. Пошук і відбір оптимальних організаційних форм при втіленні майбутньої вистави.
3. Залучення допоміжних позатеатральних форм для забезпечення подальшого сценічного життя вистави.

4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою звернути увагу на відповідність організаційного концепту майбутньої вистави її режисерському задуму.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 18. Інтерпретаційний концепт режисерського підходу до втілення вистави в контексті розвитку перспективних напрямків музичного театру

Завдання: виокремлення та вибудова інтерпретаційного концепту режисерського задуму при втіленні музично-сценічного твору.

План:

1. Місце і роль інтерпретаційного концепту у створенні майбутньої вистави.
2. Вплив сучасних життєвих реалій на вибір вектору інтерпретації музичної вистави.
3. Прогнозування шляхів розвитку методології інтерпретації сценічного твору.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою використовувати здобутки перспективних напрямків інтерпретаційного концепту втілення вистави.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 19. Утворювальний концепт режисерського підходу до втілення вистави в контексті співпраці постановочної групи, виконавського складу та технічних служб – оптимальне забезпечення художньої цілісності вистави

Завдання: вироблення та застосування утворювального концепту режисерського задуму задля оптимального забезпечення художньої цілісності вистави.

План:

1. Утворювальний концепт як основа художньої цілісності вистави.
2. Інноваційні ідеї як результат співпраці режисера з постановочною групою.
3. Новітні підходи до організації співпраці постановочного виконавчого колективу і технічних служб під час роботи над виставою.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою звернути увагу на концепт творчої співпраці постановочної групи, виконавського складу та технічних служб задля забезпечення художньої цілісності майбутньої вистави.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 20. Маркетингово-презентаційний аспект режисерського підходу до втілення оперної вистави як перспективна тенденція поєднання можливостей музичного театру і шоу-бізнесу

Завдання: вивчення, використання та застосування новітніх маркетингово-презентаційних форм реалізації музичної вистави.

План:

1. Кросовери як одна з перспективних форм популяризації оперного мистецтва.
2. Специфіка програм кросоверів – поєднання непоєднуваного.
3. Напрацювання нових маркетингових форм при реалізації сучасного мистецького проєкту.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою користуватися органічним поєднанням сучасних можливостей музичного театру та шоу-бізнесу.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 21. Координація зусиль постановочної групи, виконавського складу і технічних служб під час прогонних та генеральної репетицій

Завдання: засвоїти сучасні форми організації та проведення творчого процесу під час прогонних та генеральних репетицій.

План:

1. Форми та методи організаційного процесу на завершальному етапі випуску вистави.
2. Творчий та організаційний контроль випуску вистави згідно з режисерським задумом.
3. Корекція та доопрацювання виявлених недоліків як шлях досягнення художньої цілісності вистави.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою використовувати різноманітні прийоми координаційної та комунікаційної форм роботи на завершальному етапі створення вистави.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 22. Роль та місце режисера в координації управління видовищним синтезом під час здачі вистави

Завдання: визначення ролі заключного етапу роботи над виставою як фіналу постановочного процесу створення сценічного видовища.

План:

1. Здача вистави як кульмінаційна точка заключного періоду роботи над нею.
2. Режисер – гарант та головний організатор злагодженості процесу здачу вистави.
3. Об'єднання колективних зусиль задля встановлення творчо-художнього критерію майбутньої прем'єри.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою зосередити увагу на важливості ролі режисера як координатора та гаранта цілісного творчого процесу на етапі здачі вистави.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 23. Технологія управління видовищним синтезом під час прем'єрного показу

Завдання: вироблення індивідуальної технології управління видовищем як вінець практичного втілення вистави.

План:

1. Прем'єра як кінцевий етап реалізації режисерського аналізу, задуму та втілення музично-театрального твору.
2. Професійна компетентність режисера як передумова майбутньої успішності вистави.
3. Контролююча функція режисера в об'єднанні зусиль усіх структурних підрозділів задля успішності прем'єри вистави.
4. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою звернути увагу на збалансування індивідуальних прийомів технології управління видовищним синтезом у контексті творчого переосмислення напрацювань світового та вітчизняного режисерського досвіду.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 24. Техніка управління видовищним синтезом під час подальшої репертуарної експлуатації вистави

Завдання: опанування методологією управління видовищним синтезом у процесі подальшої експлуатації вистави.

План:

1. Глядацька, громадська та театрознавча оцінка як основа для подальшого удосконалення вистави.
2. Організація медійного висвітлення вистави для її популяризації.
3. Гастрольна, фестивальна та конкурсна складові в контексті розширення географії залучення глядача до вистави.
4. Оновлення складу виконавців як запорука тривалого сценічного життя вистави в репертуарі театру.
5. Аналітичний розбір музично-театральних вистав у контексті означеної тематики.

Методичні вказівки

У роботі над темою розуміти взаємозв'язок техніки управління видовищем та його глядацького сприйняття задля удосконалення якості вистави та її подальшої експлуатації в репертуарі театру.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

8.2. Завдання та методичні вказівки до самостійної роботи**Тема 1. Аналіз репертуарної політики музичних театрів України в контексті глобалізаційно-інтеграційних процесів**

Завдання: з'ясувати видозміни у репертуарній політиці музичних театрів України під впливом міжнародного культурного співробітництва.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на особливості творчої мобільності митців в умовах світових інтеграційних процесів, що відбуваються в сучасному музичному театрі.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 2. Аналіз театральної сфери як ринку послуг

Завдання: з'ясувати творчі вимоги до музично-театральних творів сьогодення в контексті актуалізації їх фінансово-економічного аспекту.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на вивченні міжнародного досвіду менеджменту театральної сфери зі спробами оптимізації художньо-мистецької та фінансово-економічної складових у втіленні сучасних вистав.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 3. Аналіз впливу шоу-бізнесу на музичний театр

Завдання: з'ясувати причини надмірної видовищності та розважальності у втіленні сучасних музично-театральних вистав.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на особливості психології сприйняття творів мистецтва глядачем доби високих технологій задля корегування та

гармонізації видовищної та драматургічної складових музично-театральної вистави.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 4. Аналіз тенденцій режисерських інтерпретацій сьогодення

Завдання: з'ясувати контент різновекторних пошуків у режисерських інтерпретаціях музично-театральних творів сьогодення.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на аналізі домінуючих тенденцій у сучасних інтерпретаціях музично-театральних творів задля вибору дотичного вектору, відповідному особистому баченню трактування вистави з обов'язковим переосмисленням і визначенням власних режисерських підходів до їх втілення.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 5. Аналіз міжнародних мистецьких проєктів

Завдання: з'ясувати специфіку створення міжнародних мистецьких проєктів, особливі вимоги до їх реалізації.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на необхідності врахування расових, національних, ментальних, релігійних, культурних особливостях учасників проєкту задля вироблення консолідованої позиції в роботі над режисерським задумом та його реалізацією.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 6. Аналіз фестивальних мистецьких проєктів

Завдання: з'ясувати специфіку створення фестивальних мистецьких проєктів, особливі вимоги до їх реалізації.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на вивченні різновекторної спрямованості фестивальних програм, їх обґрунтованості режисерськими пошуками та експериментами в сучасних підходах до інтерпретації вистав.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 7. Аналіз мультимедійного сценографічного вирішення вистави

Завдання: з'ясувати сучасні можливості мультимедійних технологій у сценографічному вирішенні вистав.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на вивченні оригінальних знахідок знакових постатей світового та вітчизняного музичного театру у сценографічно-образному вирішенні вистави, їх креативному переосмисленні задля застосування у власній режисерській діяльності.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 23, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 8. Аналіз пошуків нового синтезу в музично-театральній виставі

Завдання: з'ясувати специфіку режисерської діяльності в умовах тяжіння сучасних оперних вистав до неосинкретизму.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на дуалістичності режисерської діяльності у вирішенні музично-театральних вистав сьогодення, обумовленій з одного боку – інтегративним характером співпраці режисера з постановочною групою, виконавським складом та технічними службами, з другого – необхідністю інтеграції засобів виразності різних видів мистецтва з науково-технологічними досягненнями в театральній сфері.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 21-29, 31, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

ІНДЗ 1. Специфіка діяльності режисера музичного театру в умовах соціокультурних реалій сьогодення: реферат 1

Завдання: з'ясувати концепт різнопланової роботи режисера музичного театру в умовах соціокультурних викликів сьогодення.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на застосуванні результатів сучасних досліджень різних векторів діяльності режисера музичного театру, необхідності їх творчого переосмислення у власній мистецькій практиці з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Література: підбирається творчим аспірантом індивідуально відповідно до тематики майбутнього творчого мистецького проєкту

Тема 9. Аналіз соціальних потреб суспільства в музично-театральній сфері

Завдання: з'ясувати особливості впливу нової парадигматики музично-театрального мистецтва на обрання вектору реалізації актуальної тематики.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на глибинному аналізі сучасних соціокультурних процесів, їх впливу на музично-театральне мистецтво задля актуалізації обраного твору.

Література: 4, 5, 7, 8, 11, 12, 21-29, 31, 32, 34, 36, 37, 39, 44, 48, 51.

Тема 10. Аналіз провідних театральних систем сьогодення

Завдання: з'ясувати сучасний контент провідних світових театральних систем задля можливості використання найбільш дотичних до власного бачення обраного твору.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на глибинному аналізі сутності сучасних театральних систем, їх відмінностей та відповідності певним напрямам режисерських пошуків і експериментів задля творчого переосмислення та застосування у власній мистецькій діяльності.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 11. Аналіз творчого доробку провідних постатей музичного театру
Завдання: з'ясувати концепт творчих здобутків провідних постатей музичного театру, можливість їх інтеграції у власну режисерську діяльність.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на векторах пошуку новітніх прийомів, підходів, засобів виразності та їх оригінальному синтезі провідних постатей музичного театру, підборі найбільш дотичних до власного концептуального бачення в процесі реалізації мистецьких проєктів.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 12. Встановлення взаємозв'язку між глядацьким інтересом до вистави та креативністю її ідейно-тематичного аналізу

Завдання: з'ясувати необхідність встановлення причино-наслідкових зв'язків між запитами і потребами суспільства та їх художньою реалізацією у творах мистецтва.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на вивченні актуальності певного кола проблематики та способів її реалізації в контексті сучасних досягнень музично-театральної сфери діяльності.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 13. Відображення особистісних суб'єктивних якостей постановника у режисерському задумі вистави

Завдання: сформувати особистісний погляд постановника у формуванні режисерського задуму вистави на підґрунті власного світобачення соціокультурних процесів та їх відображення в музичному театрі.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на діалектичному опрацюванні драматургії обраного твору як основи режисерського задуму майбутньої вистави.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 14. Аналіз новітніх засобів сценічної виразності

Завдання: сформувати пошуково-дослідницькі якості режисера у виборі, систематизації та обґрунтуванні засобів сценічної виразності, дотичних власному баченню обраного твору.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на необхідності опрацювання широкого спектру літературних і аналітичних джерел з обраної тематики з визначенням найбільш дотичних концептуальному задуму власної вистави та доцільності їх творчого переосмислення задля запобігання плагіату, фальсифікації та фабрикації результатів.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 15. Аналіз надбань високих технологій у сценографічно-образному вирішенні вистави

Завдання: опанувати надбаннями високих технологій для сценографічно-образного вирішення вистави.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на виокремленні оригінальних і доступних сучасних сценографічних технологій для реалізації власного музично-театрального проєкту.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

Тема 16. Аналіз світового досвіду режисерських прийомів модернових інтерпретацій

Завдання: опанувати світовим досвідом виражальних прийомів режисерського мистецтва.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на багатовекторності сучасних режисерських прийомів у трактуванні музично-театральних творів із визначенням найбільш доцільних у реалізації власного мистецького проєкту.

Література: 1, 3, 6, 17-20, 24-32, 34, 38, 40-45, 50, 58, 61, 65.

ІНДЗ 2. Сучасні музикознавчі та театрознавчі досягнення у перетворенні музичного твору на виставу: реферат 2

Завдання: опанувати новітніми науковими дослідженнями у сфері аналізу музичної та драматургічної складових обраного твору.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на глибинному аналізі музичної драматургії обраного твору та сценічної історії його життя в контексті новітніх наукових розвідок.

Література: підбирається творчим аспірантом індивідуально відповідно до тематики майбутнього творчого мистецького проєкту.

Тема 17. Підбір оптимальних організаційних форм реалізації вистави

Завдання: сформувати організаційно-управлінські та менеджерські навички в реалізації музично-театральної вистави.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на підборі найбільш ефективних прийомів організації постановочно-репетиційного процесу, створення робочої атмосфери, налагодження комунікації між різними структурними підрозділами задля успішної реалізації вистави.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 18. Вибір власного вектору інтерпретації вистави

Завдання: сформувати власні режисерські підходи до визначення способу інтерпретації вистави.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на пошуку оригінальних режисерських підходів до інтерпретації вистави, творчо переосмислюючи світовий та вітчизняний доробок сьогодення.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 19. Вибір режисерських підходів співпраці з усіма структурними підрозділами

Завдання: вдосконалити навички співпраці режисера з постановочною групою, виконавським складом та технічними службами, сформувати індивідуальний стиль роботи у втіленні задуму вистави.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на пошуку інноваційних ідей та оригінальних підходів у співпраці режисера зі структурними підрозділами задля забезпечення художньої цілісності вистави.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 20. Аналіз маркетингової політики презентації вистави

Завдання: знайти креативні маркетингові прийоми затребуваності власної вистави на ринку театральних послуг.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на пошуку нових маркетингових форм при реалізації сучасного театрального продукту в контексті демонстраційної, гастрольної, фестивальної діяльності.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 21. Аналіз прийомів координації зусиль структурних підрозділів у репетиційному процесі

Завдання: сформувати власні режисерські прийоми координації зусиль усіх структурних підрозділів під час репетиційного процесу.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на необхідності творчого та організаційного контролю на завершальному етапу випуску вистави згідно з режисерським задумом задля корекції та доопрацювання виявлених недоліків.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 22. Режисерські прийоми управління видовищним синтезом

Завдання: вдосконалити власні режисерські навички управління видовищним синтезом під час здачі вистави.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на ефективній організації злагодженої роботи всіх структурних підрозділів, гармонійному об'єднанні колективних зусиль задля забезпечення художньої цілісності вистави.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 23. Робота режисера під час прем'єрного показу вистави

Завдання: вдосконалити організаційно-управлінські навички режисера у забезпеченні видовищного синтезу під час прем'єрного показу вистави.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на необхідності застосування всіх професійних компетентностей режисера в об'єднанні зусиль творчо-постановочного колективу та технічних служб задля успішної прем'єри вистави.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

Тема 24. Технологія подальшої репертуарної експлуатації вистави

Завдання: забезпечити подальшу репертуарну експлуатацію вистави, застосовуючи весь спектр професійних компетентностей режисера.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на необхідності адаптації власної режисерської вистави до умов її подальшої експлуатації у репертуарі театру, під час гастрольної, фестивальної, конкурсної діяльності згідно з означеними вимогами.

Література: 1, 7-16, 20-29, 31, 33-37, 39, 44, 48, 49, 52-57, 62-64, 66.

ІНДЗ 3. Концепт створення оперної вистави в контексті театральної естетики XXI століття: реферат 3

Завдання: опанувати новітніми режисерськими підходами у створенні вистави в контексті театральної естетики XXI століття.

Методичні вказівки

При самопідготовці зосередити увагу на пошуку власних оригінальних режисерських підходів у створенні вистави на підґрунті творчого переосмислення сучасних здобутків знакових постатей світового та вітчизняного музичного театру, дотримуючись принципів академічної доброчесності, запобігаючи плагіату, фальсифікації та фабрикації результатів.

Література: підбирається творчим аспірантом індивідуально відповідно до тематики майбутнього творчого мистецького проєкту

8.3. Тематика та методичні вказівки до виконання рефератів

Тематика:

Специфіка діяльності режисера музичного театру в умовах соціокультурних реалій сьогодення: реферат 1.

Сучасні музикознавчі та театрознавчі досягнення у перетворенні музичного театру на виставу: реферат 2.

Концепт створення оперної вистави в контексті театральної естетики ХХІ століття: реферат 3.

Обирається відповідно до актуальності проблематики в сучасних умовах, художніх якостей твору, його відповідності інтересам та потребам глядача доби інформаційного суспільства, із врахуванням особистих побажань і переконань творчого аспіранта.

Методичні вказівки

Реферат (лат. *referre* – доповідати, повідомляти) підводить підсумок вивчення студентами як окремого модулю, так і дисципліни в цілому.

Обсяг реферату визначається специфікою досліджуваного питання і змістом матеріалів та складає 10–15 сторінок. Реферат має відповідати вимогам до оформлення рукопису кваліфікаційної роботи: вступ і висновки в сумі не повинні перевищувати 20% від її загального обсягу; текст друкується через 1,5 інтервали на одній сторінці стандартного аркуша з полями: ліве – 30 мм, праве – 10 мм, верхнє та нижнє – 20 мм; всі сторінки нумеруються: загальна нумерація починається з титульного листа, проте порядковий номер на ньому не ставиться.

На титульному листі реферату вказуються: офіційна назва навчального закладу, факультету і кафедри; прізвище та ініціали автора реферату; аббревіатура навчальної групи; повна назва теми; прізвище та ініціали наукового керівника, його науковий ступінь і вчене звання; місто, де знаходиться навчальний заклад, рік написання реферату. Після титульного листа подається зміст реферату з точною назвою кожного розділу, підрозділу і вказуванням їхніх сторінок.

Список використаних джерел складається з дотриманням загальновизнаних вимог до робіт, що готуються до друку. До списку використаних джерел мають бути включені лише безпосередньо використані в рефераті праці в алфавітному порядку авторів переважно за останні 10 років.

Важливими критеріями при доборі теми реферату є її актуальність, широка джерельна база, наявність необхідного фактичного матеріалу, а також достатнє її висвітлення у науково-методичній літературі.

Структура реферату складається з:

- титульного листа;
- змісту (плану);
- вступу;
- розділів (їх можливий поділ на підрозділи);
- висновків;
- списку використаних джерел;

- додатків (ілюстративних матеріалів тощо);
- переліку умовних позначень.

У вступі обґрунтовується актуальність теми, її значущість з огляду на розвиток мистецької науки та практики, аналіз використаних джерел, визначення завдань дослідження, шляхи їхнього вирішення.

Основну частину реферату складають кілька розділів, що можуть бути розбиті на підрозділи, логічно поєднані між собою. Кожний розділ присвячений вирішенню певного завдання, причому попередній є підґрунтям для розгляду наступного. Неприпустимо використовувати цитати без посилання на автора. При цитуванні будь-якого фрагменту джерела недопустимі неточності. Якщо якийсь важливий документ потребує наведення його в тексті реферату в повному обсязі, то краще винести його в додатки.

Реферат повинен завершуватись висновками, чіткими і лаконічними, де узагальнені оцінки та надані практичні рекомендації. Можливо стисло вказати на перспективи подальшого дослідження даної проблеми.

8.4. Питання до заліків та екзаменів

1 семестр – контрольне заняття

1. Визначити причини домінування зарубіжного оперного репертуару над українським у вітчизняному музичному театрі.
2. Визначити причини пріоритету виконання зарубіжних опер мовою оригіналу в умовах сьогодення.
3. Пояснити причини зміни основного призначення музичного театру – переходу від виховання і розвитку особистості до ринку театральних послуг.
4. Визначити причини зміщення акцентів у оперних виставах з драматургічного контенту на розважальний.
5. Визначити шляхи подолання наслідків необґрунтованого захоплення трактування оперних творів у гедоністичному стилі.
6. Визначити режисерські прийоми з оптимізації видовищної та драматургічної складових у музично-театральних виставах.
7. Визначити причини вульгаризованого оновлення оперних творів у модерновому та постмодерновому стилях.
8. Визначити режисерські прийоми модернізації старовинних і класичних оперних творів у контексті їх композиторського задуму.

2 семестр – екзамен

1. Визначити особливості режисерської діяльності в контексті міжнародних мистецьких проєктів.
2. Визначити спосіб режисерських інтерпретацій міжнародних мистецьких проєктів із багатонаціональним, різночасовим, полікультурним виконавським складом.
3. Надайте характеристику особливостей творчих програм провідних оперних фестивалів світу.

4. Визначити режисерські підходи до підготовки оперних фестивальних проєктів.
5. Надайте характеристику сучасних арт-технологій у контексті їх функціонального призначення в музичному театрі.
6. Визначити режисерські підходи до втілення музично-театральних вистав із застосуванням сучасних арт-технологій.
7. Надайте характеристику інтегративного характеру співпраці режисера з постановочною групою, виконавським складом та технічними службами задля забезпечення художньої цілісності вистави.
8. Надайте характеристику способів інтеграції засобів виразності різних видів мистецтва з науково-технологічними досягненнями в інтерпретації музично-театральних творів.

3 семестр – залік

1. Надайте характеристику впливу соціальної потреби суспільства на визначення актуальності музично-театральної вистави.
2. Окреслити шляхи практичної реалізації актуальних музично-театральних вистав.
3. Надайте характеристику провідних театральних систем сьогодення, можливих для використання в режисерській практиці.
4. Які сучасні наукові відкриття вважаються доцільними для проведення глибинного дослідження твору, його першоджерела?
5. Які сучасні напрацювання провідних постатей музичного театру вважаються доцільними в оволодінні мистецтвом режисерського аналізу драматургії твору?
6. Які напрацювання суміжних видів мистецтва можуть бути використані в режисерському аналізі музично-театрального твору?
7. Визначити вплив запиту суспільства на формування ідейно-тематичного комплексу вистави.
8. Охарактеризуйте значення креативного ідейно-тематичного аналізу на сприйняття вистави.

4 семестр – екзамен

1. Визначити науково-дослідницькі аспекти режисерського задуму вистави.
2. Визначити вплив особистісних суб'єктивних якостей постановника на режисерський задум вистави.
3. Визначити фактори впливу на створення креативних варіантів пластично-просторової структури вистави.
4. Назвіть новітні світові досягнення, найбільш дотичні вашому баченню вирішення пластично-просторового образу вистави.
5. Окреслити шляхи реалізації надбань високих технологій у сценографічно-образному вирішенні вистави.
6. Надайте характеристику психологічних прийомів впливу сценографічно-образного рішення вистави на емоційну сферу глядача.
7. Окреслити вплив світових досягнень із пошуку сучасних засобів виразності у створенні режисерського задуму вистави.

8. Окреслити найбільш перспективні шляхи інтерпретації музично-театральних вистав в умовах сьогодення.

5 семестр – залік

1. Визначити складові організаційно-режисерського концепту втілення вистави.
2. Надайте характеристику шляхів оптимізації організаційного аспекту постановочного процесу.
3. Визначити місце і роль інтерпретаційного концепту у створенні майбутньої вистави.
4. Визначити вплив сучасних життєвих реалій на вибір вектору інтерпретації музично-театральної вистави.
5. Визначити місце і роль утворювального концепту у забезпеченні художньої цілісності вистави.
6. Визначити новітні підходи до організації співпраці постановочно-виконавського складу й технічних служб у забезпеченні художньої цілісності вистави.
7. Надайте характеристику сучасного кросоверу як однієї з перспективних видовищних форм популяризації оперного мистецтва.
8. Надайте характеристику нових маркетингових форм просування сучасного мистецького продукту на ринку театральних послуг.

6 семестр – екзамен

1. Окреслити форми і методи організаційного процесу на завершальному етапі випуску вистави.
2. Визначити шляхи координації зусиль постановочної групи, виконавського складу та технічних служб під час прогонних і генеральної репетицій.
3. Визначити роль режисера як гаранта та головного організатора злагодженості процесу здачі вистави.
4. Визначити режисерські прийоми об'єднання колективних зусиль задля встановлення творчо-художнього критерію майбутньої прем'єри.
5. Визначити складові технології управління видовищним синтезом.
6. Окреслити контролюючу функцію режисера в об'єднанні зусиль різних структурних підрозділів задля успішної прем'єри вистави.
7. Окреслити значення глядацької, громадської, театрознавчої оцінки задля подальшого удосконалення вистави.
8. Окреслити чинники тривалого сценічного життя вистави в репертуарі музичного театру.

8.5 Програма заліків та екзаменів. Вимоги до них

1 семестр – контрольне заняття

Програма. Вплив соціокультурних викликів сьогодення на режисерську практику в музичному театрі: колоквіум, аналіз вистави (за вибором викладача).

2 семестр – екзамен

Програма. Мобільність режисерської практики в умовах світових глобалізаційно-інтеграційних процесів: усна відповідь на питання екзаменаційних білетів, аналіз вистави (за вибором викладача).

3 семестр – залік

Програма. Діалектична сутність режисерського аналізу як фундамент майбутнього режисерського задуму: залік, усна відповідь на питання залікових карток, режисерський аналіз твору, дотичного тематиці майбутнього творчого мистецького проєкту.

4 семестр – екзамен

Програма. Парадигма формування режисерського задуму: усна відповідь на питання екзаменаційних білетів, апробація режисерських епізодів майбутньої вистави.

5 семестр – залік

Програма. Організаційно-постановочний концепт у режисерському втіленні вистави: усна відповідь на питання залікових карток, апробація режисерських сцен майбутньої вистави.

6 семестр – екзамен

Програма. Техніка управління видовищним синтезом під час репетиційного процесу, здачі та прем'єрного показу вистави з перспективою її подальшої репертуарної експлуатації: усна відповідь на узагальнені питання екзаменаційних білетів за 3 роки навчання, практична апробація вистави на глядача.

Програма заліків та екзаменів передбачає усну відповідь на питання екзаменаційних білетів, презентацію рефератів 1,2,3 за темами, наближеними до майбутнього мистецького та науково-дослідного проєктів, доповіддю із захистом основних положень рефератів, практичну апробацію окремих частин та вистави в цілому.

Вимоги до білетів: питання охоплюють: основні аспекти специфіки режисерської діяльності в музичному театрі XXI століття; формат діяльності режисера музичного театру сьогодення; алгоритм створення оперної вистави у новій парадигматиці музичного театру.

Вимоги до реферату: актуальність; наукова та практична цінність; глибина розкриття теми, вирішення поставлених завдань, їх взаємопов'язаність і співвіднесеність з більш загальною науковою проблемою; повнота використання рекомендованої літератури; обґрунтування висновків; грамотність; стиль викладу; оформлення реферату; обсяг виконаної роботи; завершеність дослідження. Особливої уваги потребує академічна доброчесність, запобігання використанню плагіату, особистий внесок творчого аспіранта.

Вимоги до захисту реферату: доповідь повинна відповідати алгоритму захисту наукових робіт, розкриваючи основні положення, бути аргументованою, доказовою, спрямованою на власний внесок аспіранта.

Вимоги до практичної складової режисерської діяльності в музичному театрі: урахування соціокультурних викликів сьогодення у режисерській практиці музичного театру; дотичність режисерського задуму вистави режисерському аналізу твору їх втілення в організаційно-постановочній та педагогічно-репетиторській діяльності при реалізації власного проєкту.

8.6. Критерії оцінювання професійних компетентностей і програмних результатів навчання творчих аспірантів

- 90-100 - А – відмінно** вичерпна і розгорнута відповідь на контрольні та екзаменаційні питання з урахуванням аналізу фахових, сучасних літературних джерел, посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація високого рівня виконання практичних завдань, особистий творчий внесок та оригінальність ідейно-художньої інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.
- 82-89 - В С – добре** ґрунтовна відповідь на контрольні та екзаменаційні питання з урахуванням аналізу фахових, сучасних літературних джерел, посиланням на досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація якісного рівня виконання практичних завдань, навичок власної інтерпретації обраного музично-драматургічного твору, створення художнього образу.
- 74-81 – С – добре** повна відповідь на контрольні та екзаменаційні питання з аналізом фахових, сучасних літературних джерел, посиланням на досвід провідних вітчизняних і зарубіжних митців. Демонстрація достатнього рівня виконання практичних завдань, навичок власної інтерпретації обраного музично-драматургічного твору, створення художнього образу.
- 64-73 - D – задовільно** відповідь на контрольні та екзаменаційні питання без посилань на літературні джерела і творчий доробок провідних митців, окремі неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань, навичок власної інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.
- 60-63 – E – задовільно** відповідь на контрольні та екзаменаційні питання в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня виконання практичних завдань,

граничних навичок інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.

35-59 – FX – незадовільно
(з можливістю повторного складання)

відповідь на контрольні та екзаменаційні питання в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їх виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня виконання практичних завдань, недостатня сформованість навичок інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.

0-34 – F – незадовільно
(з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)

відповідь на контрольні та екзаменаційні питання на рівні елементарного розпізнання, неможливість відтворення навчального матеріалу на репродуктивному рівні. Неспроможність виконання практичних завдань, відсутність навичок інтерпретації обраного музично-драматургічного твору.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8.7. Розподіл балів, які отримують творчі аспіранти

1 семестр

Поточний контроль				Підсумк. контроль:		Сума
Змістовний модуль 1				контр. заняття		
Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	К	АВ	
15	15	15	15	20	20	100

2 семестр

Поточний контроль						Підсумк. контр.:		Сума
Змістовний модуль 2						екзамен		
Т.5	Т.6	Т.7	Т.8	АР	ТД	УВ	АВ	
10	10	10	10	15	15	15	15	100

3 семестр

Поточний контроль				Підсумк. контроль:		Сума
Змістовний модуль 3				залік		
Т.9	Т.10	Т.11	Т.12	УВ	РА	
15	15	15	15	20	20	100

4 семестр

Поточний контроль						Підсумк. контр.:		Сума
Змістовний модуль 4						екзамен		
Т.13	Т.14	Т.15	Т.16	АР	ТД	УВ	АРЕ	
10	10	10	10	15	15	15	15	100

5 семестр

Поточний контроль				Підсумк. контроль:		Сума
Змістовний модуль 5				залік		
Т.17	Т.18	Т.19	Т.20	УВ	АРС	
15	15	15	15	20	20	100

6 семестр

Поточний контроль						Підсумк. контр.:		Сума
Змістовний модуль 4						екзамен		
Т.21	Т.22	Т.23	Т.24	АР	ТД	УВ	АВ	
10	10	10	10	15	15	15	15	100

8.8. Політика курсу

Творчий аспірант повинен системно накопичувати навчальний матеріал, сумлінно й творчо ставитись до аудиторних та позааудиторних занять, не допускаючи несвоєчасного виконання контрольних завдань, пропусків занять з неповажних причин, сприяти створенню робочої атмосфери в колективі

тощо. Пропущенні з поважних причин заняття повинні бути відпрацьовані у вигляді письмових контрольних та практичних завдань, зміст, наповнення і форма яких відповідають вимогам, заявленим у п.2: знання, вміння, професійні компетентності, програмний результат навчання та п.3: інформаційний обсяг навчальної дисципліни. У разі неповного відпрацювання занять із загальної суми підсумкового результату вираховується кількість балів тем та індивідуальних науково-дослідних завдань, які не підтверджені письмовими контрольними роботами та відеозаписами практичних показів (див. п.8.7).

8.9. Методичні рекомендації щодо змішаної форми навчання

Навчальна дисципліна «Режисура музичного театру (Фах)» передбачає необхідність проведення аудиторних індивідуальних (практичних) занять при втіленні режисерського бачення вистави. Але як виняток, в умовах загальнодержавного карантину можливе використання дистанційних форм навчання з деяких тем дисципліни.

Карантинні обмеження призвели до необхідності запровадження дистанційного навчання із широкомасштабним застосуванням онлайн-технологій та змішаного (аудиторного та дистанційного) навчання з поєднанням безпосередньої та опосередкованої форми взаємодії аспірантів і викладачів.

Теоретичні дисципліни можуть викладатися при необхідності у формі дистанційного навчання (онлайн-лекції, вебіари, прес-конференції тощо), використовуючи Zoom/Skype/Messenger/Meet, домашні завдання можуть надсилатися у Viber та Telegram.

Дисципліна «Режисура музичного театру (Фах)» передбачає застосування опанованого навчального матеріалу у суто прикладній – музично-театральній сфері, що потребує необхідності безпосереднього спілкування творчого аспіранта з викладачем, концертмейстером, постановочно-виконавським складом та технічними службами.

Враховуючи дані обставини, переважною повинна залишатися форма аудиторних занять із можливістю організації постановочно-репетиційного процесу із втілення оригінальної версії музично-театральної вистави, що є першою – практичною складовою творчого мистецького проєкту.

Але локдаун та інші карантинні обмеження спонукають викладача шукати оптимальні варіанти змішаного навчання. Так більш теоретична частина, пов'язана з ознайомленням, опрацюванням і систематизацією літературних джерел, виконанням письмових завдань, може проводитися при необхідності у формі дистанційного навчання.

Щодо викладання тем, пов'язаних із постановочно-репетиційним процесом, їх доречно організувати в аудиторній формі з безпосереднім спілкуванням викладача та концертмейстера з аспірантом, останнього з постановочною групою, виконавським складом та технічними службами задля забезпечення художньої цілісності музично-театральної вистави.

Пошук оптимізації дистанційної та аудиторної форм занять при змішаному навчанні дозволить забезпечити якісну та ефективну підготовку фахівця музично-театральної сфери зі спрямуванням її на режисерсько-творчу, науково-педагогічну, пошуково-дослідницьку діяльність.

9. Рекомендована література

Базова

1. Акулов Е.А. Оперная музыка и сценическое действие. Москва; Екатеринбург: Кабинетный ученый, 2016. 388с.
2. Александрова Е.И. Режиссер работает с хором. XX век. Москва : Культурная революция, 2013. 200с.
3. Арановский М. Музыкальный текст: структура и свойства. Москва: Композитор, 1999. 342с.
4. Веселовська Г.І. Сучасне театральне мистецтво. Київ: НАККіМ, 2014. 143с.
5. Вислова А.В. Русский театр на сломе эпох. Рубеж XX – XXI веков. Москва: Университетская книга, 2009. 272с. :ил.
6. Гамалей Ю.В. Оперный и балетный спектакль: Связь музыки с постановкой. Санкт-Петербург : Композитор * Санкт-Петербург, 2014. 172с.
7. Искусство режиссуры. XX век/ сост. С.К. Никулин, Л.А. Пачхадзе. Москва: Артист. Режиссер. Театр, 2008. 768с.
8. Кнебель М.О. Школа режиссуры Немировича-Данченко. Москва : РАТИ-ГИТИС, 2015. 221с.
9. Колодуб О. Творчі принципи організації оперної вистави /Олександр Колодуб . Життя, творчість, спогади / авт. -упоряд. І. Колодуб. Київ: Музична Україна, 2006. С. 104 – 112.
10. Корнієнко Н. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. Київ: Либідь 2007. 328с.
11. Кристи Г. Работа Станиславского в оперном театре. Москва: Искусство, 1952. 281с.
12. Курбас Л. Філософія театру / упоряд. М. Лабінський. Київ: Основи, 2001. 917с.
13. Летичевська О.М. Хорове виконавство в оперній виставі: творчість Л.М. Венедиктова: моногр. Київ, 2018. 230с. :іл.
14. Литвин Б. Мастерство режиссера: поиск образности. Психологические предпосылки и реализация. Пермь, 2000. 204с.
15. Михайлова Н.М. Творчість і співтворчість у комунікативній системі режисер – хормейстер – актор // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2010. №2 (7). С. 91-95.
16. Михайлова Н.М. Трансформація ролівої функції хору у музичній виставі (на прикладі театральної практики останньої третини XX-початку XXI століть) : автореф. дис... канд. мистецтвознавства.

- 17.00.03 – музичне мистецтво / Харківський нац. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. Харків, 201. 12с.
17. Москаленко В.Г. Лекции по музыкальной интерпретации: учеб. пособие. Киев, 2012. 272с.:ил.
  18. Назайкинский Е.В. Стиль и жанр в музыке. Москва: Владос, 2003. 248с.: нот.
  19. Налётова И.Н. Опера как целое: системный подход. Кн. 1. Методология: моногр. Санкт-Петербург, Изд-во РГПУ им. А.И. Герцена, 2013. 185с.
  20. Нестьева М.І. Режисер і композитор – одnodумці чи супротивники? // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2012. №3 (16). С. 11 – 16.
  21. Новые формы музыкального театра // Антология музыкального театра московских композиторов (вторая половина XX века) Москва: Композитор, 2006. Вып. 2. С. 151 – 262.
  22. Новые формы современного музыкального театра // Антология музыкального театра московских композиторов (вторая половина XX века) Москва: Композитор, 2003. Вып. 1. С. 281 – 348.
  23. Парин А.В. Европейский оперный дневник. Москва: Аграф, 2007. 448с.
  24. Покровский Б. Введение в оперную режиссуру. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2009. 88с.
  25. Покровский Б. Об оперной режиссуре. Москва: ВТО, 1972.
  26. Покровский Б. Путешествие в страну ОПЕРА. Москва: Современник, 2000. 238с.
  27. Покровский Б. Размышления об опере. Москва: Сов. композитор, 1979. 279с.
  28. Покровский Б. Ступени профессии. Москва: ВТО, 1984. 344с.
  29. Покровский Б. Что, для чего и как? Москва: Слово / Slovo, 2002. 312с: 400 ил.
  30. Приходовская Е.А. Оперная драматургия. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2015. 88с.:ил.
  31. Ротбаум Л.Д. Опера и ее сценическое воплощение. Записки режиссера. Москва: Сов. композитор, 1980. 262с.
  32. Сабина М.Д. Взаимодействие музыкального и драматического театров в XX веке: моногр. Москва: Композитор, 2003. 327с.
  33. Санникова Л.И. Художественный образ в сценографии. 2-е изд., испр. и доп. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2016. 144с.: ил.
  34. Станиславский – реформатор оперного искусства: материалы и документы / сост. Г. Кристи, О. Соболевская; Ю. Калашников. Москва: Музыка, 1983. 384 с.
  35. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: Історія і сучасність: моногр. Київ: Музична Україна, 2002. 736с.:іл.
  36. Станішевський Ю.О. Національна опера України. 2001-2011: моногр. Київ: Музична Україна, 2012. 304с.

37. Станішевський Ю.О. Режисура в сучасному українському музичному театрі: моногр. Київ: Наукова думка, 1982. 278с.
38. Степурко В.І. Аналіз музичних творів: навч. посібник. Київ: НАКККІМ, 2020. 140с.
39. Черкашина-Губаренко М. Оперний театр у мінливому часопросторі: моногр. Харків, Акта, 2015. 380с.
40. Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття перша)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №2 (3). С. 58- 78.
41. Черкашина-Губаренко М.Р. Структурний аналіз оперного твору (стаття друга)// Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського: наук. журнал. Київ, 2009. №4 (5). С. 142- 153.
42. Ярустовский Б.М. Очерки по драматургии оперы XX века. В 2-х кн. Кн. 1. Москва: Музыка, 1971. 357с.
43. Ярустовский Б.М. Очерки по драматургии оперы XX века. В 2-х кн. Кн. 2. Москва: Музыка, 1978. 261с.:ил.

Допоміжна

44. Актуальні проблеми музичного театру в контексті соціокультурних викликів сучасності: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Київ, 2-3 березня 2020р./Нац. муз. акад. України ім. П.І. Чайковського; ред.-упоряд. О. В. Касьянова. Київ, 2020. 256 с.
45. Баева А.А. Оперная драматургия конца XX века/ Баева А.А, Русская опера второй половины XX века. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2012. С.107-132.
46. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття: енциклопед. вид. у 2т. Т.1 (А-Л). Київ: Ін-т культурології АМУ, 2008. 240с.: іл.
47. Безклубенко С. Мистецтво: терміни та поняття: енциклопед. вид. у 2т. Т.2 (М-Я). Київ: Ін-т культурології АМУ, 2008. 256с.: іл.
48. Бояджиев Г. От Софокла до Брехта за сорок театральних вечеров. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2009. 420с.
49. Вильсон Г. Психология артистической деятельности: Таланты и поклонники / пер.с англ. А.И. Блейз. Москва: Когито-Центр, 2001. 384с.
50. Гозенпуд А. Оперный словарь. 2-е изд. перераб. и доп. Санкт-Петербург; Композитор * Санкт-Петербург, 2004. 632. :ил.
51. Гончаренко С.С. О поэтике оперы. Новосибирск : Новосибирск. гос. консерватория (академия) имени М.И. Глинки, 2010. 260с.:цв.вкл.
52. Касьянова О.В. Особливості інтерпретації танцю в сучасній оперній виставі // Часопис Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського : наук. журнал. Київ, 2011. № 2 (11). С. 118-122.
53. Кох И.Э. Основы сценического движения. Санкт-Петербург: Лань; Планета музыки, 2013. 512с. :ил.
54. Кузнецов М. Мысль и слово в творчестве оперного актера. Москва: Музыка, 2004. 320с.

55. Ливнев Д.Г. Сценическое перевоплощение (создание актерского образа). Москва: РАТИ-ГИТИС, 2012. 262с.
56. Мерлин Б. Актерское мастерство. Теория и практика /пер. с англ. Харьков: Гуманитарный центр, 2017. 256с.
57. Немеровский А.Б. Пластическая выразительность актера. Москва: РАТИ-ГИТИС, 2010. 256с.
58. Опера. 123 либретто / авт.-сост. Е.А. Смирнова. Санкт-Петербург: Композитор * Санкт-Петербург, 2008. 288с.: [40] л. портр.
59. Оперные либретто. Краткое изложение содержания опер. Москва: Музыка, 2010. 376с.
60. Паві П. Словник театру / наук. ред. О. Клековкін. Львів, 2006.
61. Павлюк Г.Ф. Оперы классического наследия. Ростов на Дону: Феникс, 2002. 320с.
62. Рутберг И.Г. Движение и образ. Москва: Сов. Россия, 1981. 160с.
63. Тышлер Д.А., Мовшович А.Д. Сценическое фехтование. Техника ведения боев, пластика движений и батальная режиссура. Москва: Академический Проект; Культура, 2011. 239с.: цв. ил.
64. Хазанов А.Б. Заметки оперного хормейстера/ ред. - сост. Н.П. Королева, Н.Г. Шантырь, Москва: Московская консерватория, 2015. 148с. : нот., ил.
65. Цодоков Е. Опера. Энциклопедический словарь. Москва: Композитор, 1999. 592с.
66. Юдова-Романова К.В. Технічні засоби оформлення сценічного простору. Київ: КНУКіМ, 2017. 314с.: іл.

10. Інформаційні ресурси

Інформаційні ресурси з історії опери, театрального виконавства, новини сучасного театрального світу

1. *

2. <https://www.operabase.com/en>

3. <http://www.operanews.com/>

Відео, аудіо, ілюстративні матеріали, електронні бібліографічні ресурси

4. <http://intoclassics.net/>

Публікації сучасних українських музикознавців, театрознавців, критиків та ін.

5. <http://mi-re.do.am/index/0-2>